

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4đ)***Học sinh đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi kế tiếp*

*Những tấm áo xưa con nhớ lắm
 Mũi chỉ đường kim tay mẹ dịu dàng
 Tuổi thơ đâu những trưa hè xanh thắm
 Tuổi thơ nằm trong áo nhỏ yêu thương*

*Con lớn thêm áo cũng lớn thêm
 Mỗi bận mùa đông đi, trời bớt lạnh
 Mưa xuân rơi, hoa cải vàng sắc nắng
 Mẹ dành tiền may áo mới cho con [...]*

*Ngày tháng thoi đưa, con đã ca hơn mẹ
 Chẳng hồn nhiên khi lòng con biết nghĩ
 Áo dài hơn, tuổi mẹ cũng nhiều hơn
 Dầu vá vai, màu bạc, chỉ sờn
 Nhưng trong áo ấm đường khâu mẹ vá
 Yêu mẹ nhiều nên áo cũ con thương*

(trích Áo – Lưu Quang Vũ)

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích (0.75 điểm)**Câu 2.** Xác định nhân vật trữ tình trong đoạn trích trên (0.75 điểm)**Câu 3.** Phân tích tác dụng của phép điệp trong các dòng thơ: (0.75 điểm)*Tuổi thơ đâu những trưa hè xanh thắm**Tuổi thơ nằm trong áo nhỏ yêu thương***Câu 4.** Nêu ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh tấm áo trong bài thơ (0.75 điểm)**Câu 5.** Bài học sâu sắc nhất mà anh/ chị rút ra từ văn bản (1 điểm)**II. LÀM VĂN (6,0 điểm)****Câu 1.** Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày ý kiến của anh/ chị về ý nghĩa của việc tự nhận thức bản thân (2 điểm)**Câu 2.** Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) so sánh, đánh giá hai đoạn thơ sau:

Mẹ đào hầm từ thuở tóc còn xanh
nay mẹ đã phơ phơ bạc đầu
mẹ vẫn đào hầm dưới tầm đại bác
bao đêm rồi tiếng cuộc vọng năm canh

Đất nước mình hai mươi năm chiến tranh
tiếng cuộc năm canh nặng tình đất nước
che chở mỗi bước chân con bước

(trích “Đất quê ta mệnh mông” – Bùi Minh Quốc)

Những tấm áo xưa con nhớ lắm
Mũi chỉ đường kim tay mẹ dịu dàng
Tuổi thơ đâu những trưa hè xanh thắm
Tuổi thơ nằm trong áo nhỏ yêu thương

Con lớn thêm áo cũng lớn thêm
Mỗi bận mùa đông đi, trời bớt lạnh
Mưa xuân rơi, hoa cải vàng sắc nắng
Mẹ dành tiền may áo mới cho con

(trích Áo – Lưu Quang Vũ)

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

Đáp án đề 1**Câu 1.****Phương pháp giải:**

Chú ý số từ trong câu, số câu trong đoạn

Lời giải chi tiết:

Số câu, số chữ trong một dòng thơ không theo quy luật nhất định

→ thể thơ tự do

Câu 2**Phương pháp giải:**

Tìm kiếm thông tin trong đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Nhân vật trữ tình trong đoạn trích trên là người con

Câu 3**Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức về phép điệp

Chú ý hình ảnh “trưa hè xanh thắm” và “áo nhỏ yêu thương”

Lời giải chi tiết:

Nhấn mạnh vai trò của tuổi thơ với mỗi con người. Tuổi thơ là cái nôi nuôi ta lớn lên. Tuổi thơ có một vai trò vô cùng to lớn. Đó là lời gọi nhắc tác giả về một tuổi thơ êm đềm và yêu thương. Đó cũng là lời nhắc nhở rằng tuổi thơ qua đi thì không quay lại được. Đồng thời, hãy biết trân trọng tuổi thơ.

Câu 4**Phương pháp giải:**

Chú ý phân tích những chi tiết tiêu biểu

Lời giải chi tiết:

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho tình yêu, sự quan tâm, chăm sóc, hi sinh,... của người mẹ dành cho người con

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho sự tự ý thức, niềm hạnh phúc, trân quý,... của người con đối với tấm lòng, tâm tình của người mẹ dành cho mình

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho tình yêu của người mẹ theo suốt hành trình sinh ra, lớn lên của người con. Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào, mẹ vẫn luôn dành tình cảm, những điều tốt đẹp nhất cho con. Thời gian, hoàn cảnh có thể thay đổi nhưng tình mẹ thì chẳng bao giờ đổi thay

Câu 5

Phương pháp giải:

Từ nội dung văn bản và những phân tích ở trên, rút ra bài học của bản thân

Lời giải chi tiết:

Hình ảnh những chiếc áo biểu tượng cho tình mẫu tử thiêng liêng. Nó có sự lay động sâu thẳm đến nhận thức, tình cảm của mỗi người tiếp nhận.

→ Trân trọng tuổi thơ, trân trọng những phút giây quý giá bên cạnh mẹ

II. VIẾT**Câu 1****Phương pháp giải:**

Xác định yêu cầu về dung lượng và vấn đề nghị luận

Vận dụng kĩ năng viết đoạn văn nghị luận về một vấn đề đời sống

Lời giải chi tiết:

Đoạn đảm bảo dung lượng 200 chữ (20 dòng) và nội dung hướng vào các ý sau:

- Giải thích: Tự nhận rõ bản thân là khả năng hiểu rõ chính xác bản thân mình, biết mình cần gì, muốn gì, đâu là điểm mạnh và điểm yếu của mình, hiểu rõ ước mơ, khát vọng, mục đích hướng đến, môi trường sống và làm việc phù hợp, nhận thức được cảm xúc và những động lực thúc đẩy bạn trong cuộc đời.

- Phân tích:

+ Người thấu hiểu mình, luôn có giải pháp hữu hiệu khắc phục hạn chế của bản thân mình, phát huy điểm mạnh, đặt mình đúng vị trí, hiểu mình hiểu người nên thường dễ thành công và sống cuộc đời có ý nghĩa.

+ Người không thấu hiểu bản thân mình sẽ sống mù quáng, thường hay đổ kị với người khác, đánh mất cơ hội, mơ ước hão huyền, đặt mục tiêu sai lầm nên rất dễ thất bại.

- Liên hệ (bài học bản thân):

+ Trước hết, chúng ta phải tôn trọng bản thân mình, không ngừng nỗ lực học tập và hoàn thiện bản thân.

+ Biết sống vì người khác

Câu 2**Phương pháp giải:**

Xác định yêu cầu về hình thức, dung lượng và vấn đề nghị luận

Vận dụng kĩ năng viết bài văn nghị luận về một đoạn thơ

Lời giải chi tiết:

- Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 600 chữ).

- Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh những tấm áo trong đoạn thơ.

– HS lựa chọn ý chính cần trình bày. Gợi ý:

* Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận: Hình ảnh thơ là tín hiệu thẩm mỹ đặc thù, mang trong mình ý nghĩa biểu tượng phong phú. Hình ảnh những tấm áo trong đoạn thơ trích từ “Áo” của Lưu Quang Vũ là một dạng tín hiệu thẩm mỹ như thế, chứa đựng những ý nghĩa biểu tượng vừa thân thuộc vừa mới lạ.

* Thân bài: Có thể triển khai như sau:

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho tình yêu, sự quan tâm, chăm sóc, hi sinh,... của người mẹ dành cho người con: Mũi chỉ đường kim tay mẹ dịu dàng; Mẹ dành tiền may áo mới cho con.

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho sự tự ý thức, niềm hạnh phúc, trân quý,... của người con đối với tấm lòng, tâm tình của người mẹ dành cho mình: Những tấm áo xưa con nhớ lắm, Tuổi nhỏ nằm trong áo nhỏ yêu thương.

+ Hình ảnh những tấm áo biểu tượng cho tình yêu của người mẹ theo suốt hành trình sinh ra, lớn lên của người con. Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào, mẹ vẫn luôn dành tình cảm, những điều tốt đẹp nhất cho con. Thời gian, hoàn cảnh có thể thay đổi nhưng tình mẹ thì chẳng bao giờ đổi thay: Con lớn thêm áo cũng lớn thêm/ Mỗi bận mùa đông đi, trời bớt lạnh/ Mưa xuân rơi, hoa cải vàng sắc nắng/ Mẹ dành tiền may áo mới cho con.

* Kết bài:

+ Hình ảnh những chiếc áo biểu tượng cho tình mẫu tử thiêng liêng. Nó có sự lay động sâu thẳm đến nhận thức, tình cảm của mỗi người tiếp nhận.

+ Hình ảnh những chiếc áo là hình ảnh mang ý nghĩa biểu tượng được xây dựng qua biện pháp nghệ thuật điệp, nhân hoá; được miêu tả, cụ thể qua những từ ngữ gần gũi, bình dị.

* Sắp xếp được hệ thống ý hợp lí theo đặc điểm bố cục của bài văn.

Loigiaihay.com